

Utbildningsförvaltningen
Tjänsteskrivelse till utbildningsnämnden

Datum:
2025-05-09

Diarienummer:
UBN-2025-01714

Handläggare:
Katarina Håkansson

Svar på motion om utredning angående barn i behov av anpassad förskoleklass från Jennie Claesson (L) och Erik Berg (L)

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden föreslår kommunfullmäktige besluta

1. **att** besvara motionen med föredragningen i ärendet.

Ärendet

Jennie Claesson (L) och Erik Berg (L) föreslår i en motion väckt vid kommunfullmäktiges sammanträde den 4–5 november 2024

- att utreda hur barn i förskoleklassålder som har rätt att gå i anpassad grundskola kan få sin förskoleklassplacering tillgodosedd inom den anpassade grundskolan, samt
- att återkomma med förslag till lösning hur detta snarast kan implementeras.

Beredning

Ärendet har beretts av kommunledningskontoret och utbildningsförvaltningen.

Föredragning

Jennie Claesson (L) och Erik Berg (L) föreslår i en motion att Uppsala kommun ska utreda hur barn i förskoleklassålder som har rätt att gå i anpassad grundskola kan få sin förskoleklassplacering tillgodosedd inom den anpassade grundskolan, samt att återkomma med förslag till lösning hur detta snarast kan implementeras.

Eftersom det saknas läroplan finns det inte grund för att starta förskoleklasser inom anpassad grundskola. Det ligger inte heller inom skollagens ram att starta särskilda

undervisningsgrupper riktade till den aktuella målgruppen inom ramen för förskoleklass. Kommunen saknar därför rådighet att ändra föreliggande system och införa förskoleklasser i anpassad grundskola. En sådan förändring måste ske genom förändring i rådande lagstiftning.

För elever med en intellektuell funktionsnedsättning finns idag följande alternativ:

1. Börja i förskoleklass i vanlig grundskola för att sedan övergå till anpassad grundskola i årskurs ett.
2. Skjuta upp skolplikten ett år och stanna i förskolan eller vara hemma för att sedan börja åldersadekvat i anpassad grundskola som sjuåring.
3. Börja ett år tidigare i årskurs ett i anpassade grundskolan, utan att först gå i förskoleklass.

Det tredje alternativet är idag den vanligaste övergången från förskola för den här målgruppen elever. Dessa elever har många gånger behov av ett extra år under framför allt de första åren i skolan. Det är önskvärt med en förändring i lagstiftningen så att det skapas en stabilare och mer likvärdig övergång mellan förskola och anpassad skola.

Regeringen har aviserat att man avser att införa tioårig grundskola från hösten 2028. Det kommer att innebära att elever börjar i årskurs ett i anpassade grundskolan som sexåring vilket ger alla barn möjlighet att börja skolan i rätt skolform och i rätt ålder som sexåring. Verksamheten bör inriktas på att förbereda för de anpassningar som behövs inför den nya lagstiftningen.

En översyn pågår av lokaler för anpassad grundskola eftersom elevantalet beräknas öka de närmaste åren och man redan idag är trångbodd. I denna översyn tas hänsyn till den kommande nya lagstiftningen.

Ekonomiska konsekvenser

Inga med föreliggande förslag till beslut.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 9 maj 2025
- Bilaga, Motion om utredning angående barn i behov av anpassad förskoleklass från Jennie Claesson (L) och Erik Berg (L)

Utbildningsförvaltningen

Susana Olsson Casas
Utbildningsdirektör

Motion om utredning angående barn i behov av anpassad förskoleklass

Förskoleklassen utgör en egen skolform som regleras i skollagen samt i läroplanen för grundskola, förskoleklass och fritidshem. En av barnkonventionens grundprinciper är barnets rätt till utveckling som även har nära samband med barnets rätt till utbildning.

Sedan 2018 är förskoleklass obligatorisk för barn det år de fyller sex år. Syftet med en obligatorisk förskoleklass är att skapa bättre förutsättningar för att alla barn utifrån sina förutsättningar ska få en likvärdig skolstart. Så ser det inte riktigt ut idag.

För barn med någon form av intellektuell funktionsnedsättning finns det i dagsläget inte någon bra lösning eftersom förskoleklass inte ingår i den anpassade grundskolans uppdrag. Alternativen för dessa barn är att antingen gå integrerat i en förskoleklass i grundskolan, att skjuta upp skolplikten och gå kvar ytterligare ett år i förskolan eller att börja i anpassad grundskola ett år tidigare.

Detta har lett till att antalet sexåringar i anpassad grundskola har minskat och fler väljer att stanna ett extra år i förskolan. Att gå integrerat i en förskoleklass i grundskolan har för många vårdnadshavare inte setts som ett möjligt alternativ. Därtill är det få barn som i sexårsåldern har blivit utredda för att tas emot i anpassad grundskola eftersom det krävs att fyra utredningar är genomförda (pedagogisk, psykologisk, medicinsk och social) som visar att barnet tillhör målgruppen.

Fram till dess att det finns en ny nationell lagstiftning på plats finns det behov av att tillgodose att alla barn i Uppsala ges möjlighet att gå i förskoleklass och utvecklas utifrån sina förutsättningar.

Med anledning av ovanstående yrkar Liberalerna:

att utreda hur barn i förskoleklassålder som har rätt att gå i anpassad grundskola kan få sin förskoleklassplacering tillgodosedd inom den anpassade grundskolan, samt

att återkomma med förslag till lösning hur detta snarast kan implementeras.

Jennie Claesson, kommunalråd och 2:e vice ordförande utbildningsnämnden

Erik Berg, ersättare utbildningsnämnden

